

**Islands president
Guðni Th. Jóhannessons
tale
ved en middag på Bessastaðir
til ære for
Norges kronprins Haakon
den 12. oktober 2022**

Deres kongelige høyhet.

På vegne av min kone og meg ønsker jeg både Dem og hele Deres følge hjertelig velkommen til Island. Det er oss en stor fornøyelse å ta imot gode gjester fra Norge. Vi håper at De vil nyte oppholdet og bli kjent med mange sider av det islandske samfunnet, ikke minst når det gjelder grønn energi og grønne løsninger. Det nordiske samarbeidet er dessuten alltid på dagsorden, når islendir og nordmenn treffes. Vi setter stor pris på den ære, De viser den internasjonale arktiske konferansen Hringborð norðurlóða (The 2022 Arctic Circle Assembly) med Deres tilstedeværelse.

Det finnes selvsagt mange andre saker som forener oss, og i den sammenheng tenker jeg umiddelbart på historien og kulturarven, i tillegg til dette stedet. Bessastaðir var i sin tid en del av rikdommene til Snorri Sturlason, den store saga-forfatteren som blant annet skrev Heimskringla. Der skrev han historien om Norges konger på det språk vi på det tidspunkt hadde til felles, og jeg tillater meg å sitere Heimskringlas innledende setning, og først på islandsk: „Í bók þessi lét eg rita fornar frásagnir um höfðingja þá er ríki hafa haft á Norðurlöndum og á danska tungu hafa mælt.“ Og så på norsk: “I denne boki lét eg skriva upp segnir um hovdingar som hev havt rike i nordlandi, og som hev tala dansk maal.” (Oversatt av Steinar Schjøtt).

“Som hev tala dansk maal,” sa Snorri, og det må vi vel finne oss i, både islendir og nordmenn. Vi blir vel også nødt til å finne oss i det og anerkjenne, at vi ikke lenger taler det samme språket som vi gjorde tidligere, verken her eller i Skandinavia.

Derfor tvinges vi simpelthen til å finne nye løsninger på denne situasjonen. Man underviser fortsatt i dansk i de islandske skolene, og det kommer oss godt til nytte i de fleste nordiske land. Jeg håper at norske skoleelever fortsatt blir kjent med Snorri og “gammelnorsk”, samt at det muntlige språket vil knytte oss sammen på nye måter. De siste årene har islandske ungdommer til og med lært seg å banne på norsk etter å ha fråtset i den norske fjernsynsserien “Skam”, som klarer å beskrive ungdomsårenes opp- og nedturer, både på Island, i Norge og så mange andre steder.

Ja, islendinger og nordmenn har virkelig mye til felles, og vi kan være enige om så mange saker, faktisk det meste, muligvis bortsett fra fisk og fangst enkelte ganger. Og hvem vet, kanskje historien vil gjenta seg. Gamle sagaer vet å fortelle, at de norske høvdingene flyktet hit til Island, for de mente at de ble beskattet for sterkt i gamlelandet. Nå får vi nyheter fra Norge om at fiskeoppdrettet skal beskattes ytterligere, slik at oppdretterne vurderer andre alternativer.

Vi får se hva som skjer. Fremtiden er i våre hender. Deres kongelige høyhet! Jeg gjentar ønsket til både Eliza og meg, at De vil sette pris på dette Islandsbesøket. Jeg ber alle tilstedeværende om å løfte glasset til ære for hans kongelige høyhet kronprins Haakon av Norge.